

מכון "הלכות שבת החדשי" – ללימוד כל אר"ה "הלכות שבת" – במעגל החודש
 שעל ידי "מעגל עולמי ללימוד שולחן ערוך הלכות שבת"
 אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים

עמ"י

עש"ו

רבינו יוסף קארו זיע"א
 בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
 נפטר בעיר טריסט צפת תרמ"א
 י"ד ניסן שנת ת"א ש"ק לפ"ק
 (שם אביו ר' אפרים ז"ל)

רבינו משה איסרליש זיע"א
 בעל מחבר ספר "ד"מ"א"
 נפטר בעיר קראקא י"ד
 ירח אייר שנת ת"א ש"ק לפ"ק
 (שם אביו ר' ישראל ז"ל)

אמר רחב"א אמר רבי יוחנן כל החשמו שבת נהלכתו
 אפילו עובד עבודה זרה נדוד אנוש חוחלין לו

גליון כ"ז
הלכות שבת החדשי
לימוד שולחן ערוך הלכות שבת
לכל החודש – שני עמודים ליום

אמר רב יהודה אמר רב אלמלי שחור ישראל
 שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון

קודם הלימוד יאמר: הגני רוצה ללמוד. כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ישרות. ולידי ידעית התורה.
 ובהיני עושה לשם ייחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדנ"י מתנחלים יאהרונה"י
 על ידי המעגלם ברחילו ורחימו ברחוקא שלים בשם כל ישראל.

כז לחודש

המשך סימן שכח – דין חולה בשבת

כב. מעבירין גלדי המכה וסכינ אותה בשמן אבל לא בחלב מפני שהוא נימוח ואפילו בגמר מכה דליכא אלא צערא שרי אבל אין נותנין עליה שמן וחמין מעורבים יחד ולא מוך ליתנו עליה אבל נותן הוא חוץ למכה ושותת ויורד לתוכה:

כג. נותנין ספוג וחתיכות בגדים יבשים וחדשים שאינן לרפואה אלא כדי שלא יסרטו הבגדים את המכה אבל לא ישנים שהם מרפאים והני מילי ישנים שלא נתנו מעולם על המכה אבל אם היו כבר על המכה אפילו ישנים שרי דשוב אינם מרפאים:

כד. נותנים עלה על גב מכה בשבת שאינו אלא כמשמרה חוץ מעלי גפנים שהם לרפואה. (ואין נותנין גמי על המכה שהוא מרפא) (טור):

כה. רטיה שנפלה מעל גבי המכה על גבי קרקע לא יחזירנה נפלה על גבי כלי יחזירנה ועל ידי אינו יהודי מותר להניחה אפילו בתחלה. הגה: ומותר לומר לאינו יהודי לעשות רטיה על מכה או חבורה (איסור והיתר הארוך) ואסור ליתן עליה אפר מקלה דמרפא כי אם על ידי עכו"ם (מרדכי פרק שמונה שרצים):

כו. מגלה קצת רטיה ומקנח פי המכה וחוזר ומגלה קצתה השני ומקנחה ורטיה עצמה לא יקנח מפני שהוא ממרח:

כז. מכה שנתרפאה נותנין עליה רטיה שאינה אלא כמשמרה:

כח. המפיס שחין בשבת כדי להרחיב פי המכה כדרך שהרופאים עושים שהם מתכוונים ברפואה להרחיב פי המכה הרי זה חייב משום מכה רפומנוש עוון הוא

מלאכת הרופא ואם הפיסה כדי להוציא ממנה הליחה שבה הרי זה מותר:

כט. מי שנגפה ידו או רגלו צומתה ביין כדי להעמיד הדם אבל לא בחומץ מפני שהוא חזק ויש בו משום רפואה ואם הוא מעונג אף היין לו כמו החומץ ואסור:

ל. מי שנשמטה פרק ידו או רגלו ממקומו לא ישפשפה הרבה בצונן שזהו רפואתו אלא רוחץ כדרכו ואם נתרפא נתרפא:

לא. צפורן שפרשה וציצין שהן כמין רצועות דקות שפרשו מעור האצבע סביב הצפורן אם פרשו רובן כלפי מעלה ומצערות אותו להסירן ביד מותר בכלי פטור אבל אסור לא פרשו רובן ביד פטור אבל אסור בכלי חייב חטאת ופירש רש"י כלפי מעלה כלפי ראשי אצבעותיו ורבינו תם פירש דהיינו כלפי הגוף וצריך לחוש לשני הפירושים:

לב. החושש בשיניו לא יגמע בהם חומץ ויפלוט אבל מגמע ובוילע או מטבל בו כדרכו החושש בגרונו לא יערענו בשמן אבל בולע הוא שמן ואם נתרפא נתרפא:

לג. גונח מותר לינק חלב מהבהמה דבמקום צערא לא גזרו רבנן ויש אומרים שאם אין לו אלא צער של רעב אסור לינק מהבהמה בשבת:

לד. לא תיקל אשה חלב מדדיה לתוך הכוס או לתוך הקדירה ותניק את בנה:

לה. מותר לאשה לקלח מהחלב כדי שיאחזו התינוק הדד ויניק. הגה: אבל אסור להתניח מחלבה על מי שנשף בו רוח רעה דלית בו סכנה (בית יוסף בשם שבולי לקט):

לו. אין לועסין מצטיכי (עיין סימן ר"יו סעיף ג' פירושו) ולא שפיץ בו השינים לרפואה

לז. כל אוכלים ומשקים שהם מאכל בריאים מותר לאכלן ולשתותן לרפואה אף על פי שהם קשים לקצת בריאים ומוכחא מילתא דלרפואה עביד אפילו הכי שרי וכל שאינו מאכל ומשקה בריאים אסור לאכלו ולשתותו לרפואה ודוקא מי שיש לו מיחוש בעלמא והוא מתחזק והולך ככריא אבל אם אין לו שום מיחוש מותר. הגה: וכן אם נפל למשכב שרי (בית יוסף):

לח. מותר לאכול שרפים מתוקים ולגמוע ביצה חיה כדי להנעים הקול:

לט. אין עושין אפיקטוזין (פירש הערוך אפיק טפי זון כלומר להוציא עודף המזון) דהיינו גרמת קיא אפילו בחול משום הפסד אוכלים ואם מצטער מרוב מאכל בחול מותר אפילו בסם ובשבת אסור בסם ומותר ביד:

מ. החושש במעיו מותר ליתן עליהם כוס שעירו ממנו חמין אף על פי שעדיין יש בו הבל:

מא. מי שנשתכר שרפואתו לסוך כפות ידיו ורגליו בשמן (ומלח) מותר לסוכם בשבת:

מב. אין מתעמלין היינו שדורס על הגוף בכח כדי שייגע ויזיע ואסור לדחוק כריסו של תינוק כדי להוציא הרעי:

מג. מותר לכפות כוס חם על הטבור ולהעלותו ולהעלות אזנים בין ביד בין בכלי ולהעלות אונקלי דהיינו תנוך שכנגד הלב שנכפף לצד פנים שכל אחד מאלו אין עושים בסמנים כדי שנחוש לשחיקה ויש לו צער מהם:

מד. רוחצין במי גררה ובמי חמתן ובמי טבריה ובמים היפים שבים הגדול אף על פי שהם מלוחים שכן דרך לרחוץ בהם

ואם משיב ריח סבה מותר.
 הנה מוכח פאן ספר שולחן ערוך הלכות שבת מחולק לכל החודש. שני עמודים ליום. כף וגמור כל הלכות שבת מדי חודש בחדשו. ויזכה שימחלו לו כל עונותיו. נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. ובשכחות. ויכלל החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "הלכות" בכל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים יזכה לבנים צדיקים!
כ"ז לחודש – עמוד א

וליא הוכחה דלרפואה קא עביד אבל לא במים הרעים שבים הגדול ובמי משרה שהם מאוסין ואין דרך לרחוץ בהם אלא לרפואה ודוקא ששוהא בהם אבל אם אינו שוהא בהם מותר שאינו נראה אלא כמיקר:

מז. לוחשים על נחשים ועקרבים בשביל שלא יזיקו ואין בכך משום צידה:

מזו. נותנין כלי על גבי העין להקר והוא שיהא כלי הניטל בשבת:

מזי. עצם שיצא ממקומו מחזירין אותו:

מזח. אסור להניח בגד על מכה שיוצא ממנו דם מפני שהדם יצבע אותו ואסור להוציא דם מהמכה לכך יש לרחוץ המכה במים או ביינ תחלה להעביר דם שבמכה ויש אומרים שכורך קורי עכביש על המכה ומכסה בהם כל הדם וכל החבורה ואחר כך כורך עליו סמרטוט:

מט. אסור לשום פתילה כפי הטבעת כדרך שנוהגים לעשות למי שהוא עצור אלא אם כן ישם אותה בשינוי שיאחזנה בשתי אצבעותיו ויניחנה בנחת:

סימן שכט – על מי מחללין שבת, ובו ט' סעיפים

א. כל פקוח נפש דוחה שבת והזריו הרי זה משובח אפילו נפלה דליקה בחצר אחרת וירא שתעבור לחצר זו ויבא לידי סכנה מכבין כדי שלא תעבור:

ב. אין הולכים בפקוח נפש אחר הרוב אפילו היו ט' עובדי כוכבים וישראל אחד בחצר ופירש אחד מהם לחצר אחרת ונפל עליו שם מפולת מפקחין כיון שנשאר קביעות הראשון במקומו חשבינן ליה כמחצה על מחצה אבל אם נעקרו כלם ובשעת עקירתן פירש אחד מהם לחצר אחרת ונפל עליו אין מפקחין עליו שכיון שנעקר קביעות הראשון ממקומו אמרינן כל דפריש מרובא פריש:

ג. מי שנפלה עליו מפולת ספק חי ספק מת ספק הוא שם ספק אינו שם אפילו אם תמצא לומר שהוא שם ספק עכו"ם ספק ישראל מפקחין עליו אף על פי שיש בו כמה ספיקות:

ד. אפילו מצאוהו מרוצץ שאינו יכול לחיות אלא לפי שעה מפקחין ובודקים עד חוטמו אם לא הרגישו בחוטמו חיות אז ודאי מת לא שנא פגעו בראשו תחלה לא שנא פגעו ברגליו תחלה:

ה. מצא עליונים מתים לא יאמר כבר מתו תחתונים אלא מפקח עליהם שמא עדיין הם חיים:

ו. עכו"ם שצרו על עיירות ישראל אם באו על עסקי ממונן אין מחללין עליהם את השבת באו על עסקי נפשות ואפילו סתם יוצאים עליהם בכלי זיין ומחללין עליהם את השבת ובעיר הסמוכה לספר אפילו לא באו אלא על עסקי תבן וקש מחללין עליהם את השבת. הגה: ואפילו לא באו עדיין אלא רוצים לבוא (אור זרוע):

ז. יש מי שאומר שבזמן הזה אפילו באו על עסקי ממונן מחללין שאם לא יניחנו ישראל לשלול ולבוז ממונו יהרגנו והוי עסקי נפשות (ומכל מקום הכל לפי הענין) (פסקי מהרא"י סימן ק"א):

ח. הרואה ספינה שיש בה ישראל המטורפת בים וכן נהר שוטף וכן יחיד הנרדף בפני עכו"ם מצוה על כל אדם לחלל עליהם שבת כדי להצילם. (ועיין לעיל סוף סימן ש"ז מי שרוצים לאנסו אם מחללין עליו שבת):

ט. כל היוצאים להציל חוזרים בכלי זיינם למקומם:

סימן של – דיני יולדת בשבת, ובו י"א סעיפים

א. יולדת היא כחולה שיש בו סכנה ומחללין עליה השבת לכל מה שצריכה קוראין לה חכמה ממקום למקום ומילדין (אותה) ומדליקין לה נר אפילו היא סומא ומכל מקום בכל מה שיכולין

לשנות משנין כגון אם צריכים להביא לה כלי מביאו לה חברתה תלוי בשערה וכן כל כיוצא בזה:

ב. עכו"ם אין מילדין אותם בשבת אפילו בדבר שאין בו חילול שבת:

ג. נקראת יולדת לחלל עליה שבת משתשב על המשבר או משעה שהדם שותת ויורד או משעה שחברותיה נושאות אותה בזרועותיה שאין בה כח להלוך כיון שנראה אחד מאלו מחללין עליה את השבת:

ד. כל שלשה ימים הראשונים אפילו אמרה אינה צריכה מחללין עליה את השבת משלשה ועד ז' אמרה אינה צריכה אין מחללין מכאן ואילך אפילו אמרה צריכה אני אין מחללין עליה אלא הרי היא עד שלשים יום כחולה שאין בו סכנה:

ה. היושבת על המשבר ומתה מביאין סכין בשבת אפילו דרך רשות הרבים וקורעים בטנה ומוציאים הולד שמא ימצא חי. הגה: ומה שאין נוהגין עכשיו כן אפילו בחול משום דאין בקיאין להכיר במיתת האם בקרוב כל כך שאפשר לולד לחיות (איסור והיתר):

ו. עושין מדורה ליולדת כל שלשים יום ואפילו בתקופת תמוז (ואם מותרים אחרים להתחמם כנגד המדורה עיין לעיל סימן רע"ו):

ז. הולד שנולד עושין לו כל צרכיו ומרחיצינן אותו ומולחין אותו וטומנין השליא כדי שיחם הולד וחותרים את הטבור והני מילי בנוולד לט' או לז' אבל נולד לח' או ספק בן ז' או בן ח' אין מחללין עליו אלא אם כן גמרו שערו וצפרניו:

ח. נולד לח' או ספק בן ז' או בן ח' שלא גמרו שערו וצפרניו אסור לטלטלו אבל אמו שוחה עליו ומניקתו מפני צער החלב שמצערה וכן היא בעצמה יכולה להוציא בידה החלב המצער אותה:

או לי, ווי לי, בחילול שבת, כי כולם בני תורה ואין להם להתנצל כי קצרה שכלם ללמוד, כי הם בעלי דיעה תהלה לאל, ולומדים פשטים ופולפולים מצפצפים כעגור, והלכות שיש בהן חיי נפש מניחין, וימותו בלי חכמה ללמוד אורח חיים, ועוברים על כמה מצוות, ואומרים אין פשע, וביחוד דיני מוקצה, אם יאכל אדם אגוזים ושקדים, וקליפות אינם ראויים למאכל בהמה מניחים על השלחן, אסורה הנגיעה, כי אם לנערם על ידי טבלא, אבל הנגיעה וטלטול אסור, כי הם מוקצה אפילו לר"ש, הואיל ואינם ראויים למאכל בהמה, וכהנה רבים האיסורים בכל דיני מועד וחול המועד, וברכות ונטילת ידים, ברכת המזון, ובעו"ה אין איש שם על לב ללומדם כראוי, והדיינים מעמיקים בחושן משפט כי לחמם הוא, ובאורח חיים נטו מנהלם ועקבותם לא נודע להם, חבל על דלית ליה מבוא לשער אשר לה' צדיקים יבואו בו, הוא אורח חיים. (יערות דבש - חלק שני - דרוש ה')

הנה מוכא פאן ספר שו"ת ערוך הלכות שבת מחולק ל"ב חלקים. שני עמודים ליום. כף יגמור כף הלכות שבת מדי חודש פחדשו. וזכה שימחלו 19 כף עונותיו. נא לפרסם בפתי פנסיות ובפתי מדרשות. ובשמחות. ולכל החברים וידידים. וזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי יגמור "הלכה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים כ"ל לחודש - עמוד ב זוכה לבנים צדיקים!

